

Dk. Wendy L. Widder, Daniel, Kikao cha 4, Danieli 1

© 2024 Wendy Widder na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Wendy Widder katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Danieli. Hii ni kipindi cha 4, Danieli 1.

Tutaangalia Danieli 1 katika hotuba hii.

Kwa dakika moja, nataka kukusomea sura hiyo. Maandishi ya Biblia yaliandikwa kimsingi ili yasikilizwe, yasikilizwe. Wakati ambapo hadhira ya awali ingekuwa na hili, hawangekuwa na nakala zao wenyewe.

Labda ingekuwa ni waandishi walioelimika sana pekee ndio walioweza kuifikia. Kwa hivyo, watu waliisikiliza. Waliikariri.

Walisikia mara kwa mara. Kwa hivyo, sifa nyingi za maandishi zinakusudiwa kusikilizwa. Kwa hivyo hiyo ndiyo sababu moja ninapenda kusoma maandishi ninapoyafundisha.

Lakini kabla sijafanya hivyo, nataka tu kusema mambo machache kuhusu kusoma masimulizi ya Biblia, kusoma hadithi katika Biblia, au historia katika Biblia. Wakati mwingine tunakuja kwenye Biblia na tunaiona kama orodha ya matukio ya kihistoria yaliyotokea. Inatuambia tu historia ya Israeli.

Baadhi ya watu huja kwenye Biblia kana kwamba ni kitabu cha sayansi. Inatuambia jinsi Mungu alivyofanya mambo fulani. Baadhi ya watu huja kwenye Biblia kana kwamba ni hadithi nyingi nzuri tu.

Kuna njia nyingi tofauti ambazo watu huja kwenye maandishi ya Biblia. Lakini ninachotaka tuelewe tunapoanza hili ni kwamba hadithi ya Biblia, bila kujali kama ni historia au la, bila kujali msimamo wako kuhusu hilo, si orodha tu ya matukio. Ni kipande cha fasihi kilichoundwa kwa uangalifu ili kuwasilisha pengine hoja moja au mbili kuu.

Kwa upande wa Biblia, ni za kitheolojia. Kwa hivyo, Biblia ni historia, kihistoria. Ni fasihi, na ni theolojia yake.

Kwa hivyo, yote matatu ya mambo hayo yote yamo katika kitabu kimoja. Kama theolojia, tunachomaanisha kwa hilo ni kwamba ni neno kuhusu Mungu. Ni ufunuo wa Mungu kwake mwenyewe, kumhusu yeye mwenyewe kwa watu wake.

Wakati mwingine tunapotea katika wazo hilo na tunaanza kufikiria kuwa linawahusu watu katika Biblia. Linawahusu mashujaa na wabaya au matukio yaliyotokea. Linawahusu watu hao, lakini kwa kweli linawahusu matendo ya Mungu katika historia kupitia maisha ya watu.

Kwa hivyo, je, ni ya kihistoria? Hakika, inawakilisha matukio ya kihistoria, lakini hiyo sio hoja yake kuu. Kusudi lake si kutufundisha historia. Kusudi lake lingekuwa kutuonyesha jinsi Mungu anavyofanya kazi kupitia historia, na hufanya hivyo katika hadithi zilizotengenezwa kwa uangalifu.

Kwa hivyo, ufafanuzi ambao napenda kuuweka kichwani mwangu ninaposoma masimulizi ya Biblia na kufikiria jinsi ya kusoma Biblia ni kwamba waandishi wa Biblia, yaani, waandishi wa kibinadamu walioiandika kwa kuongozwa na Mungu, kwamba waandishi wa Biblia wanazungumzia matukio ya kihistoria yaliyoundwa kwa ubunifu kupitia mbinu za fasihi ili kuwasilisha ufunuo wa Mungu mwenyewe. Kwa hivyo hiyo inatupa kipande cha kihistoria, kipande cha fasihi, lakini lengo ni kwamba hiki ni kitabu kilichoundwa kutufundisha kuhusu Mungu. Ni ufunuo wa Mungu kwetu.

Kwa hivyo, tunataka kuruhusu Biblia kuwa fasihi nzuri. Ni fasihi nzuri. Ni fasihi nzuri.

Tunataka kuiruhusu iwe hadithi zilizotengenezwa vizuri na kuichanganya na hadithi hizo kwa kadri tuwezavyo. Lakini tunapaswa kukumbuka kwamba inatufundisha kuhusu Mungu. Ni ufunuo.

Ni ufunuo wa Mungu mwenyewe. Sawa, kwa hivyo tusome sura ya kwanza, Danieli sura ya kwanza. Ninasoma kutoka kwa Toleo la Kiingereza la Standard.

Kwa kawaida, ninaposoma, napenda kutumia toleo hili au Toleo la Kawaida la Marekani kwa sababu huwa zinanisaidia kuona vyema Kiebrania cha asili ni nini. Sio kila wakati huwa tafsiri zinazosomeka zaidi. Kwa hilo labda ningechagua NIV.

Lakini ninapotaribu kuelewa maneno ya asili yalikuwa nini na labda jinsi mwandishi alivyoyaunda pamoja, napenda kutumia kitu kama ESV au NASV. Na mimi nina ESV. Sawa, moja ya Danieli.

1 Katika mwaka wa tatu wa kutawala kwake Yehoyakimu mfalme wa Yuda, Nebukadreza mfalme wa Babeli alikuja Yerusalemu na kuuhusuru . **Bwana akamtia Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, mkononi mwake, pamoja na baadhi ya vyombo vya nyumba ya Mungu** ; akavileta mpaka nchi ya Shinari, nyumbani kwa mungu wake, akaviweka vyombo hivyo katika hazina ya mungu wake. Ndipo mfalme akamwamuru Ashpenazi, mkuu wa matowashi wake, awalete baadhi ya watu wa Israeli, wa ukoo wa kifalme na wa wakuu, **4 vijana wasio na mawaa, wenye sura nzuri, werevu katika hekima yote, wenye maarifa, wenye kufahamu elimu** , na werevu wa kusimama

katika jumba la mfalme, na kuwafundisha fasihi na lugha ya Wakaldayo. **Mfalme akawaagiza sehemu ya chakula alichokula** mfalme kila siku, na divai aliyokunywa, ili walelewe kwa miaka mitatu, na mwisho wa wakati huo, wasimame mbele ya mfalme. Miongoni mwao walikuwa Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria, wa kabila la Yuda . Mkuu wa matowashi akawapa majina; Danieli akamwita Belteshaza, Hanania akamwita Shadraka, Mishaeli akamwita Meshaki, na Azaria akamwita Abednego.

8 Lakini Danieli aliazimia kwamba hatajitia unajisi kwa chakula cha mfalme wala kwa divai aliyokunywa. Kwa hiyo, akamwomba mkuu wa matowashi amruhusu asijitie unajisi . Mungu akampa Danieli kibali na huruma machoni pa mkuu wa matowashi, **10** na mkuu wa matowashi akamwambia Danieli, "Ninamwogopa bwana wangu mfalme, aliyewaagiza chakula na kinywaji chenu; kwa nini awaone kwamba hali yenu ni mbaya kuliko vijana wa rika lenu? Kwa hivyo mtaniharisha kichwa changu mbele ya mfalme." **11** Ndipo Danieli akamwambia msimamizi ambaye mkuu wa matowashi alikuwa amemweka juu ya Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria, **12** "Wajaribu watumishi wako kwa siku kumi, utupe mboga tule na maji tunywe. " Kisha sura zetu na sura za vijana wanaokula chakula cha mfalme ziangaliwe nawe, nawe uwatendee watumishi wako kulingana na utakavyoona." **14** Kwa hiyo akawasikiliza katika jambo hili, akawajaribu kwa siku kumi . Mwishoni mwa siku kumi ilionekana kwamba walikuwa wazuri zaidi kwa sura na miili yao ilikuwa mnene kuliko vijana wote waliokula chakula cha mfalme . Basi msimamizi akaondoa chakula chao na divai waliyopaswa kunywa, akawapa mboga za majani.

17 Kwa habari za vijana hawa wanne, Mungu aliwapa elimu na ujuzi katika fasihi na hekima; naye Danieli alikuwa na ufahamu katika maono yote na ndoto. Hata mwisho wa wakati, mfalme alipoamuru waletwe, mkuu wa matowashi akawaleta mbele ya Nebukadreza . Mfalme akazungumza nao, na miongoni mwao wote hakuonekana mtu kama Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria; kwa hiyo wakasimama mbele ya mfalme . Na katika kila jambo la hekima na ufahamu alilowauliza mfalme, akawaona kuwa bora mara kumi kuliko waganga na wachawi wote waliokuwa katika ufalme wake wote . Na Danieli alikaa huko hadi mwaka wa kwanza wa mfalme Koreshi.

Sawa, kwa hivyo katika sura ya kwanza, Danieli na marafiki zake wanachukuliwa mateka. Sura inaanza na mazingira haya ya kihistoria. Kwa hivyo, katika mwaka wa tatu wa utawala wa Yehoyakimu, mfalme wa Yuda.

Kwa hivyo, kama unakumbuka mihadhara michache iliyopita, tulikuwa tunaangalia mandhari ya Kitabu cha Danieli kulingana na ratiba ya Biblia na jinsi inavyoangukia katika historia ya Kiyahudi. Na tulipofika, tutafanya toleo fupi hapa. Tulipofika hapa, hii ilikuwa mwaka wa 609 KK, Mfalme Yosia alikuwa mfalme wa ufalme wa kusini na yuko njiani kuwasaidia Waashuri kupigana dhidi ya Wababeli, au kupigana na Wababeli.

Na aliuawa na Farao njiani. Mwanawe Yehoahazi alikuwa mfalme kwa miezi mitatu hadi Farao alipomwondoa madarakani na kumfanya mwana wa pili wa mfalme wa Yosia. Kwa hivyo, hebu tuendeleo kufuatilia hapa.

Kwa hivyo, Yosia anakufa , na mwanawe Yehoahazi anapanda kiti cha enzi kwa miezi mitatu tu hadi Farao Neko atakapomwondoa madarakani, na mwana wa pili wa Yosia anakuwa mfalme. Kwa hivyo, sio yeye, tunaenda kwa mwana nambari mbili, Yehoyakimu. Je, ni kweli? Ndiyo, Yehoyakimu ndiye mfalme mpya, na alikuwa kibaraka wa Misri, au ufalme wa kusini wakati Nebukadreza alipowashinda Wamisri.

Ninafupisha historia nyingi hapa. Acha nipunguze mwendo. Yehoyakimu alikuwa kibaraka wa Babeli chini ya Nebukadreza kwa miaka mitatu, kisha akaasi. Alipoasi dhidi ya Babeli, Nebukadreza alikuja Yerusalemu, ambayo ingekuwa yapata mwaka 598-597 KK, na hiyo imeandikwa katika 2 Wafalme.

Kwa hivyo, mnamo 598-597 KK, ghadhabu ya Nebukadneza inamjia Yehoyakimu kwa kuasi, hii ni katika 2 Wafalme 24. Inaonekana kwamba Yehoyakimu alikufa mahali fulani njiani hapa, na hatujaambiwa haswa kilichompata, lakini ghafla, mwanawe Yehoyakini anakuwa mfalme katika maandishi. Kwa hivyo, anakufa, yeye ndiye mfalme, na anapelekwa uhamishoni Babeli.

Anajisalimisha ndani ya miezi mitatu baada ya kuwa mfalme. Kwa hiyo anaondoka kwenda Babeli. Kwa hivyo sasa bado tunahitaji mfalme hapa.

Kwa hivyo sasa tunampata mwana nambari tatu, ambaye atakuwa mfalme, na huyu ni Sedekia, ndiye mfalme mpya. Kwa hivyo, Yosia alikuwa katika 609, anakufa, mwana nambari moja anakuwa mfalme, ameondolewa madarakani, mwana nambari mbili anakuwa mfalme, anakufa, mwana wake anakuwa mfalme, amepolekwa uhamishoni, na mwana wa tatu wa Yosia anakuwa mfalme. Yerusalemu itaanguka chini ya Sedekia kwa hivyo tunakaribia mwisho wa wafalme hapa.

Kwa upande wa jiografia, Bahari ya Mediterania, Mto Nile, hivyo Misri, hapa kuna nchi kati ya, Bahari ya Galilaya, Mto Yordani, Bahari ya Chumvi, ni Ghuba ya Uajemi, ni Tigri na Frati, kwa hivyo tuko hapa Babeli. Kumbuka, tuna pambano hili la madaraka, kwa hivyo tuna Babeli na Misri, na kila wakati wanapopambana, Israeli iko katikati. Unaweza kusema, vema, kwa nini hawaendi hivi? Naam, hii yote ni jangwa.

Kwa hivyo, safari zote huenda hivi, moja kwa moja kupitia Israeli. Kwa hivyo, historia ya Israeli inategemea, kwa njia nyingi, mapambano haya ya madaraka kati ya falme. Kwa namna fulani yanaongozwa na mfalme anayetawala au mamlaka inayotawala ya wakati huo.

Kwa hivyo, katika mstari wa kwanza wa Danieli 1, hapo ndipo tulipo. Tuko katika pambano hili la mamlaka kati ya hawa wawili, na Yehoyakimu anatoweka, lakini amezingirwa. Yerusalemu imezingirwa na Nebukadreza.

Kwa upande wa mpangilio wa matukio, huu ni 605. Kwa hivyo, mwaka wa tatu wa Yehoyakimu ni 605 KK. Huo ni ugumu wa kihistoria kwetu.

Na kwa hivyo, hili ndilo tatizo la mwaka wa tatu wa Yehoyakimu. Nebukadneza, ambaye ni mfalme wa Babeli, aniache niwaondoe wafalme hawa wote waliokufa. Tutashikamana na Yehoyakimu na Nebukadneza.

Mwaka 605 KK, huu ni mwaka wa tatu wa Yehoyakimu. Nebukadneza anapanda kiti cha enzi huko Babeli wakati baba yake, Nabopolassar, ambaye huhitaji kumkumbuka, anapokufa. Subiri, acha nipange maelezo yangu hapa.

Kwa hivyo, ili kuzingirwa huku kufanyike mwaka wa 605 KK, jeshi la Nebukadneza lingelazimika kuwa Syria-Palestina. Ni vigumu kwa mpangilio wa matukio kwa sababu, kulingana na rekodi za Babeli, hatumwoni Nebukadneza hapa wakati huo. Na haitaji kwamba alizingira au kushinda Yerusalemu.

Baba yake anafariki. Kwa kweli yeye ndiye jenerali wa jeshi. Na baba yake bado ni mfalme.

Yeye ni wa pili katika uongozi huku akikimbia hapa Syria-Palestina. Baba yake anafariki akiwa kwenye kampeni hii, na anakimbia kurudi nyumbani kwa ajili ya kutawazwa. Na kuna kipindi kidogo sana ambapo kuzingirwa huku kwa kihistoria kungeweza kutokea.

Inawezekana kwamba mwandishi wa Danieli anaunganisha matukio, akichanganya historia nzima pamoja. Uwezekano mwingine ni kwamba tunaweza kutumia njia tofauti za kurekodi wakati, miaka ya kupaa, na miaka ya utawala. Kwa hivyo, katika Danieli 1:1, tunaambiwa kwamba ni mwaka wa tatu wa Yehoyakimu.

Kwa hivyo, Danieli 1.1 imewekwa mwaka wa 605 KK, ambao ni mwaka wa tatu wa Yehoyakimu. Inaonekana tunapata shida na hili kwa sababu ikiwa umerudi katika Yeremia 25, mstari wa 1, Yeremia 25 inarejelea mwaka wa nne wa Yehoyakimu kama mwaka wa kwanza wa Nebukadreza. Kwa hivyo, ikiwa mwaka wa nne wa Yehoyakimu ni mwaka wa kwanza wa Nebukadreza, tunachokiona hapa ni Nebukadreza akizingira kitu kabla ya kuwa mfalme.

Na kitabu cha Danieli kinamwita Nebukadreza, mfalme wa Babeli. Kwa hivyo, huu ni utofauti ambao tuna shida kidogo kuutatua. Mojawapo ya njia ambazo wasomi huwa wanatatua hili ni kusema kwamba kuna njia tofauti za kuhesabu miaka ya Kupaa au kupanda kwa mfalme kwenye kiti cha enzi.

Kwa hivyo, tuna mfumo wa Kibabeli, ambao ndio tunaofikiri tunaona katika Danieli 1:1. Na katika mfumo wa Kibabeli, una mfalme Kupanda kwenye kiti cha enzi ni mwaka mmoja. Na kisha mwaka wake rasmi wa kwanza ni mwaka wake wa pili kwenye kiti cha enzi. Na kisha tuna mwaka wake wa pili na mwaka wake wa tatu.

Kwa hivyo, mwaka wake wa kupaa unahesabiwa kama mwaka tofauti, mwaka wa kwanza, mwaka wa pili, mwaka wa tatu. Huu ni mfumo wa Kibabeli wa kuhesabu miaka ya utawala. Mfumo wa Kiyahudi, ambao tunadhani tumeutafakari katika Yeremia, unafanya tofauti kidogo.

Kwa hivyo, katika njia ya Kiyahudi ya kuhesabu miaka, mwaka wa Kupaa ni sawa na mwaka wa kwanza. Kwa hivyo, wanapanda kiti cha enzi, na hiyo pia ni mwaka wa kwanza, mwaka wa pili, na mwaka wa tatu. Na kisha, unapofika hapa, unakuwa katika mwaka wa nne.

Kwa hivyo, mifumo miwili tofauti ya kuhesabu miaka kwenye kiti cha enzi inawakilishwa katika Kitabu cha Danieli au inawakilishwa katika Kitabu cha Yeremia. Kwa hivyo, tunaposema ilikuwa mwaka wa tatu wa Yehoyakimu, huo ni mfumo wa Kibabeli. Yeremia anapozungumzia mwaka wake wa nne, huo ni mfumo wa Kiyahudi.

Kwa hivyo, inazungumzia mwaka uleule kwenye kiti cha enzi, njia tofauti tu za kuwasilisha. Kwa hivyo hivyo ndivyo watu wanavyoelezea ugumu huu wa tarehe. Kwa hivyo mwaka wa tatu wa Yehoyakimu katika 605 unaambatana na mwaka wa Kupaa kwa Nebukadreza.

Tena, ugumu ni ukosefu wa ushahidi wa kihistoria wa kuzingirwa kwa Yerusalemu mwaka 605. Kwa kweli hakuna chochote katika kumbukumbu za Babeli kinachomweka Nebukadreza hapo wakati huo. Ni mfuatano wa matukio mgumu sana kwake.

Tunajua alikuwa Syria-Palestina mwanzoni mwa 605, lakini hakuna kutajwa katika kumbukumbu za Yerusalemu au Yehoyakimu. Baba yake anafariki mwaka huo, na anarudi nyumbani kwa ajili ya kutawazwa kwake mwenyewe. Kati ya muda wa kampeni huko Syria-Palestina mwaka 605 na kutawazwa kwake mwaka 605, ni dirisha dogo sana.

Hata hivyo, unaweza kusema kwamba Danieli 1:1 haihitaji Nebukadreza awepo. Anaweza kuwa mfalme, na kama wanajeshi wake wamevamia, hutahitaji kusema wanajeshi wa Nebukadreza walivamia; ni Nebukadreza ambaye amevamia. Pia haihitaji kuzingirwa rasmi kwa kijeshi.

Neno linalotumika hapo kwa Kiebrania linaweza kumaanisha tu kuonyesha uadui. Hii ni hoja iliyotolewa na msomi mmoja wa miaka ya 80 na pia na Tremper Longman,

ambaye aliona hili kuwa la kusadikisha. Kwa hivyo, katika kesi hii, Nebukadreza angeweza kumshawishi Yekonia ambaye angekuwa wakati huo ajisalimishe bila kumshambulia.

Kwa hivyo, vitendo vya uadui, vyovyote vile vilivyokuwa, vingeweza kutosha kumshawishi akubali bila vurugu kwa watu wake. Kwa hivyo, Danieli 1:1 inaweza kuwa inarejelea mabadiliko ya uaminifu. Kwa hivyo Yehoyakini anaamua kuwa mwaminifu kwa Nebukadreza badala ya kumtazama kwa hamu mtumwa wa Misri.

Jambo lingine ni kwamba mwaka wa tatu sivyo, labda kwamba marejeleo haya ya mwaka wa tatu wa Yehoyakini si marejeleo ya mwaka wa tatu wa utawala wake au hata mwaka wa tatu wa utumwa wake, lakini yanaweza kuwa marejeleo ya mwaka wa tatu baada ya kuasi dhidi ya Nebukadreza mwaka wa 601 ili kudai uhuru wa Yudea. Ikiwa ndivyo ilivyo, basi kuzingirwa huku kunakoelezwa katika Danieli 1 ni kule kule kunakoelezwa katika 2 Wafalme kulikotokea mwaka wa 597. Kwa hivyo, kuna njia tofauti za kushughulikia hili, ambalo ndilo linaloitwa ugumu wa kihistoria.

Mwishoni mwa siku, haiathiri hoja ya sura, lakini ni mojawapo ya mambo ambayo unapaswa kufikiria kwa makini na kupanga uwezekano tofauti wa kile ambacho kifungu kinaweza kumaanisha. Jambo moja linalovutia sana kuhusu kubishana ni kwamba mwaka wa tatu wa Yehoyakini unawakilisha mwaka wa tatu baada ya kuasi. Kwa hivyo, aliasi mwaka wa 601, miaka mitatu baadaye, 597, 598, Nebukadreza alipokuja na kuwachukua watu mateka tena, hiyo ingekuwa 598, na hiyo ingekuwa kuzingirwa sawa na kwamba kuna nyenzo nyingi za kihistoria.

Inashangaza kwamba katika kitabu cha Danieli, kuna marejeleo mengi ya mwaka wa kwanza na wa tatu. Kwa hivyo, hapa tuko katika mwaka wa tatu wa Yehoyakini. Tunapofika kwenye Danieli 7 na Danieli 8, tunaona mwaka wa kwanza wa Belshaza na mwaka wa tatu wa Belshaza.

Tuna mwaka wa kwanza wa Koreshi, mwaka wa kwanza wa Dario Mede, na mwaka wa tatu wa Koreshi. Kwa hivyo Goldingay ametoa hoja kwamba inaweza kuwa njia ya maandishi ya kurejelea mwanzoni mwa utawala wa mfalme, au mwanzoni mwa utawala wa mfalme, na sio mbali sana katika utawala wa mfalme. Kwa hivyo badala ya kuwa tarehe halisi, inaweza kuwa aina ya njia ya kifasihi ya kusema tu, eh, karibu na mwanzo, eh, baada ya kuwa mfalme kwa muda.

Hilo linawezekana. Kwa hivyo, tunaona mpangilio huo katika Danieli wa kwanza na wa tatu, wa tatu, wa kwanza. Kwa hivyo hilo linawezekana. Hilo ndilo linaloendelea hapa.

Uwezekano mwingine ni kwamba Danieli 1:1 inafupisha uhamisho huu wa mateka, ule ulio katika 587, na kisha ule wa mwisho katika, au samahani, 597, na kisha 587. Kwa hivyo, unaweza kuwa na uhamisho tatu tofauti ambazo mwandishi wa Danieli 1

anaweza kuwa anaziweka zote katika donge moja. Hajali kuhusu lini na jinsi zote zilivyotokea.

Ana wasiwasi tu kwamba Yerusalemu imeanguka. Na watu wamekwenda utumwani. Bila kujali mwaka halisi ni upi, na inaweza kumaanisha nini kwa mwaka wa tatu wa Yehoyakimu, Danieli 1.1 inaweka mwanzo wa matukio ya kitabu.

Hasa kwa ajili ya hadithi za masimulizi katika sura ya kwanza hadi ya sita. Danieli 1:21, ambayo ni marejeleo ya Danieli aliyehudumiwa, Danieli alikuwepo katika ua hadi mwaka wa kwanza wa Koreshi. Hilo linatupa mwisho.

Na kwa kweli, huo ndio urefu wa uhamisho wa kulazimishwa. Kwa hivyo, ninachomaanisha ni kwamba Babeli ilianza kuwachukua watu mateka, tuseme, 605, na waliwaruhusu kuondoka wakati Koreshi alipokuwa mfalme mnamo 539 wakati Waajemi walipochukua madaraka. Huo ndio urefu wa uhamisho wa kulazimishwa, wakati watu hawako huru tena katika nchi yao, na kisha wanaruhusiwa kurudi katika nchi yao mnamo 539.

Kwa hivyo huenda ndivyo inavyoendelea na tarehe katika Danieli 1. Kwa hivyo, katika mwaka wa tatu wa Yehoyakimu, Nebukadreza, mfalme wa Babeli, alikuja na kuuzingira. Bwana alimpa Yehoyakimu baadhi ya vyombo vya nyumba ya Mungu. Vyombo hivi kutoka nyumba ya Mungu vitaonekana tena katika sura ya tano Belshaza atakapoingia kwenye picha.

Itamtia matatani sana. Na kwa kweli, nadhani kwa wengi wetu, vyombo hivi havina maana yoyote. Ikiwa makanisa yetu yana vifaa wanavyotumia kwa ajili ya ushirika au chochote kile, si kitu ambacho tunakiona kama chombo kitakatifu.

Ni kitu tunachotumia. Tunaviosha, tunaviweka mbali, tunavitoa nje mwezi ujao, tunavitumia, tunaviosha, tunaviweka mbali. Sio kitu tunachokiona kana kwamba hiki ni kitu kitakatifu na kitakatifu.

Lakini kwa Wayahudi waliokuwa hekaluni mwao, vitu hivyo vilikuwa vitakatifu sana. Kwa kiasi kikubwa, ni muhimu sana kiasi kwamba vitabu vya kihistoria vinaandika mahali vyombo hivi vinapokwenda. Unaposoma 2 Mambo ya Nyakati 36 na Yeremia 52, vinazungumzia watu wanaokwenda uhamishoni.

Inazungumzia pia idadi ya vyombo vilivyokwenda. Kwa hivyo, watu walienda, ndio, lakini angalia vyombo hivi vyote vilivyokwenda. Upande mwingine wa uhamisho, vitabu vya baada ya uhamisho vinazungumzia kuhusu vyombo hivyo kurudi.

Kwa hivyo, kwa sababu ambazo mara nyingi hatuelewi umuhimu wa, vyombo hivi ni muhimu kwa Wayahudi. Kwa njia nyingi, vinawakilisha tumaini lao la kurejeshwa.

Kwa hivyo, Yeria alikuwa ameahidi, au aliwaambia watu, mtaenda uhamishoni? Itaendelea muda mrefu zaidi kuliko manabii hawa wa uongo wanavyosema.

Vyombo vitaondoka, na vitabaki pale. Lakini Mungu atavirudisha vyombo. Na kwa hivyo, kwa watu hao, kilikuwa kitu pekee kinachoonekana kilichobaki kutoka kwa uhusiano wao wa agano na Mungu.

Hekalu limeharibiwa, mji mtakatifu umeharibiwa, lakini vyombo hivyo vimebaki. Na kwa hivyo, ni muhimu sana kwa watu hawa. Lakini Mungu ameruhusu baadhi ya vyombo hivi kupelekwa Babeli.

Naam, hiyo ni kauli muhimu sana. Kwa hivyo, Bwana alivitia baadhi ya vyombo mkononi mwa Nebukadreza, naye akavipeleka nyumbani kwa Mungu wake. Katika ulimwengu wa kale, wafalme walipopigana vita, haikuwa vita vya kijeshi tu.

Ni vita vya kidini. Mfalme anawakilisha Mungu wake, na atapigana kwa niaba ya Mungu wake ili kupanua eneo la Mungu wake, kupanua nguvu za Mungu wake. Huu ni mgogoro wa kidini.

Kwa hivyo, Nebukadreza anapomshinda Mungu wa Israeli, au Nebukadreza anapomshinda Yehoyakimu, inaonekana kwa kila mtu anayetazama kwamba Mungu wa Babeli amemshinda Mungu wa Israeli. Hilo ni jambo kubwa. Hili si jambo la haki, tumepoteza vita.

Mungu wetu hana nguvu kama mwingine. Kwa nini Mungu aliruhusu hili litokee? Mungu wetu angeweza kushindwa? Hili ni jambo la kidini. Na kwa hivyo, vyombo hivi vinahamishiwa kwenye nyumba ya Mungu wa Nebukadreza.

Angalia mahali Nebukadreza alipowaweka. Hawapeleki nyumbani kwake. Sio wake.

Kama wakilishi wa Mungu mshindi, analeta vyombo vya Mungu aliyeshindwa na kuviweka mahali pake pafaapo katika mahali patakatifu pa Mungu wake. Kwa hivyo, uhamisho huu wa vyombo unaashiria kile kilicho hatarini hapa katika suala la dini. Huyu ndiye Mungu wa Babeli.

Huyu ni Marduiki akimshinda Mungu wa Israeli. Au inaonekana hivyo. Ukisoma maandishi kwa makini au kuyasikiliza kwa makini, sivo yanavyosema.

Haisemi kwamba Nebukadreza alimshinda Yehoyakimu. Inasema Nebukadreza alikuja Yerusalemu na kuuzingira na Bwana akamtia Yehoyakimu, mfalme wa Yuda, mkononi mwake pamoja na baadhi ya vyombo vya nyumba ya Mungu. Kwa nini basi Nebukadreza alishinda? Kwa sababu Mungu alimkabidhi mfalme wake.

Mungu alitoa vyombo vyake. Mungu alimpa. Kwa hivyo, mambo yanaweza kuonekana mabaya ardhini, na kuonekana kunaweza kusema kwamba Mungu wa Israeli amepotea.

Lakini sivyo msimuliaji anavyosema. Msimuliaji anasema Mungu wa Israeli ndiye anayedhibiti hili. Aliwaacha.

Yeye ndiye mwenye udhibiti. Kwa hivyo hiyo ni kauli muhimu sana. Hii si mfalme tu dhidi ya mfalme.

Huyu ni Mungu, G mkuu, dhidi ya Mungu, g mdogo. Inaonekana kama Mungu mdogo ameshinda. Lakini mwandishi wa Danieli haachi wazo hilo lisimame. Nebukadneza hajashinda.

Marduk hajashinda. Katika mstari wa tatu hadi wa saba, tunakutana na wahusika wakuu, mbali na Nebukadreza. Tunaye Ashpanezi, ambaye ndiye mkuu wa maafisa wa mahakama.

Kwa hivyo, ana kiwango fulani cha mamlaka ya kifalme. Hatuna uhakika kabisa angefanya nini, lakini anatii amri za mfalme hapa za kuwarudisha baadhi ya wakuu wa Israeli Babeli. Na sehemu ya kusudi la kuwaleta vijana hawa Babeli ni kuwaelimisha.

Sasa, kwa nini wangependa kuwaelimisha? Hii si tu kuhusu kwenda shuleni na kujifunza mambo mengi ili uweze kupata kazi nzuri. Hii ni kwenda shuleni Babeli ili tuweze kukufundisha kulingana na maadili yetu, kulingana na lugha na fasihi yetu. Kwa nini wangependa hivi? Naam, wanawachukua watu hawa mateka.

Jambo moja ambalo lingeweza kufanya ni kuwafunza watu hawa kuwa watumishi bora wa umma; watakuwa na uwezekano mdogo wa kuasi na kutaka kurudi nyumbani. Wana kazi nzuri huko Babeli, sivyo? Na nchi zao za asili huenda zisiwe na uwezekano mkubwa wa kuasi kwa sababu wanataka wanafamilia wao walindwe huko Babeli. Labda ni aina ya mateka wa kidiplomasia.

Na vijana hawa labda ni vijana. Hatujaambiwa umri wao haswa, lakini ni rahisi zaidi kufundishwa. Wanaweza kutoa huduma ndefu zaidi.

Na Nebukadneza anaondoa matunda bora zaidi. Anataka kuwaelimisha. Anataka wawe katika utumishi wake.

Kwa hivyo, anawafundisha lugha na fasihi ya taifa hili mwenyeji. Na lugha ya Kibabeli huenda ilikuwa ya Kiakkadi, ambayo ni lugha ngumu sana kujifunza. Kwa bahati nzuri sijalazimika kujifunza.

Nimefurahi. Lakini ni lugha ngumu sana. Na sababu wangelazimika kujifunza Kiakadi ni kwamba mkusanyiko wao mwingi wa kitamaduni wa hadithi na historia, yote yameandikwa kwa Kiakadi.

Labda ni sawa na kama unataka kusoma historia ya kitambo, lazima ujifunze Kilatini. Lazima uisome katika Kilatini, maandishi asilia. Kwa hivyo, vijana hawa walifundishwa Kiakkadi.

Walilazimika kuijua vyema. Lakini katika kuijua vyema lugha, pia wanaijua vyema fasihi. Wanaijua vyema hadithi za uongo, imani, na mtazamo wa ulimwengu wa Babeli.

Nebukadneza anataka kuwafanya vijana hawa kuwa watumishi bora zaidi awezavyo. Anataka wabadilishwe akili zao kuwa Wababiloni wema. Amewachukua kutoka nchi zao.

Anataka wawe Wababiloni wazuri. Sehemu nyingine ya hilo ni lische hii waliyopewa. Kwa hivyo, wanapaswa kupata sehemu ya kila siku ya chakula na divai kutoka mezani pa mfalme.

Na kisha wataelimishwa kwa miaka mitatu. Kwa hivyo ndivyo mpango wa elimu ulivyo. Mwishoni mwa wakati huo, walipaswa kusimama mbele ya mfalme, au walipaswa kutumikia mfalme, na kusimama katika utumishi wa mfalme.

Mstari wa 6 unasema, miongoni mwa hawa, kwa hivyo, unatuambia kwamba kulikuwa na zaidi ya vijana hawa wanne tu waliopelekwa Babeli. Miongoni mwa wakuu hawa wote, familia hii ya kifalme iliyoletwa Babeli, hawa wanne, Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria wa kabila la Yuda. Kwa hivyo, tuna vijana hawa wanne ambao tutawafuata katika Sura ya 1, na kisha hadithi zingine za mahakamani zinamhusu Danieli zaidi, lakini marafiki hao watatu wataonekana tena mara kadhaa.

Kwa hivyo, kuna zaidi ya hawa wanne tu. Ona kwamba hawa wanatoka katika kabila la Yuda. Hawa ni Waisraeli.

Hawa ni washiriki wa watu wa agano la Mungu. Kwa hivyo, mwandishi anaweka hilo ndani ili tuisahau. Na majina yao, maandishi hayakuelezi hili. Kama unajua Kiebrania au umetumia muda wowote kusoma Agano la Kale, unajua kwamba majina haya ni muhimu na kwamba yana maana.

Hawachagui jina kwa sababu tu walilipenda. Wanachagua jina, na ni sentensi, ambayo kwa kawaida humsifu Mungu wao. Kwa hivyo, Yahweh amekuwa mwema.

Nani au nini kama Mungu? Yahweh amesaidia. Hiyo ndiyo maana ya majina yao. Wanapewa majina mapya.

Na kwa nini wapewe majina mapya? Naam, huwezi kuwa na watumishi hawa wa umma wenye majina ya Kiebrania wakiheshimu miungu yao. Kwa hivyo, unataka kuwapa majina ambayo labda yanaheshimu miungu ya Babeli, ingawa hatuna uhakika kabisa maana ya majina hayo mapya. Lakini yangukuwa ishara ya ukweli kwamba sasa wako chini ya mfalme huyu tofauti.

Wako chini ya mfalme wa Babeli, mfalme mpya, taifa jipya, na miungu mipya. Hili lilikuwa jambo la kawaida la mahakama ambalo lingetokea watakapochukuliwa mateka. Linaashiria kuwa Wababeli wema.

Ni ishara kwamba wana umiliki mpya. Ni wa Babeli. Kwa hivyo, mwishoni mwa mstari wa 7, tuna baadhi ya vyombo vya hekalu vya Yahweh na pia baadhi ya vyombo vyake vya kibinadamu ambavyo vinaelekea kwenye ua wa kifalme.

Mstari wa 8 wa Danieli 1 unatuingiza katika mpango halisi. Mistari yote ya 1 hadi 7, ilikuwa imepangwa. Kwa hivyo sasa tuko katika mpango huo.

Danieli anafanya uamuzi, na anaazimia kutojitia unajisi kwa chakula cha mfalme au kwa divai aliyokunywa. Naam, tunajua alichofanya Danieli. Hakutaka kujitia unajisi kwa chakula cha mfalme.

Alitaka kutokula. Na tunajua ni kwa nini alifanya hivyo, kwa sababu alikuwa na imani kubwa ya kibinafsi. Lakini hatujui ni kwa nini chakula hicho kingekuwa kinajisi.

Kwa hivyo, tunajua alifanya uamuzi huu kwa sababu aliona chakula kuwa kinajisi, chakula na divai. Kitu ambacho hatujui ni kwa nini chakula kilikuwa kinajisi. Tuna mawazo ya kila aina katika Agano la Kale kuhusu vitu vilivyonajisi.

Kuna mafundisho katika Mambo ya Walawi na Ezekieli. Yanahusiana na mambo yasiyo safi kiibada na yasiyokubalika kutumika hekaluni. Na kuishi katika nchi ya kigeni, kulingana na Hosea, angalau, yote peke yake yalikuwa unajisi.

Kwa hivyo, kila kitu walichofanya kingekuwa cha kuchafua. Lakini Danieli anafanya uchaguzi maalum kuhusu chakula. Hawakupinga majina mapya.

Hawakupinga elimu. Lakini chakula wanachokitetea ni chakula. Kuna mawazo mengi tofauti kuhusu kile ambacho kingefanya chakula hiki kiwe najisi.

Mwishoni mwa siku, hatuna uhakika kabisa, lakini wacha niwaambie baadhi ya mapendekezo. Inawezekana kwamba Danieli alikataa chakula hicho kwa sababu kilitoka ikulu na chakula cha ikulu kingekuwa kupitia hekalu. Na kama kingetoka hekaluni, kingetolewa kwa sanamu.

Lakini tatizo hapa ni kwamba hilo lingekuwa kweli kuhusu mboga pia. Chakula chote cha ikulu kingetoka hekaluni na kwa hivyo kingekuwa kinachafua. Kwa hivyo, isipokuwa kama hawatakula chochote kabisa, hilo halionekani kutatua tatizo.

Uwezekano mwingine ni kwamba jumba la kifalme, jumba la kifalme la Babeli, bila shaka, lisingezingatia sheria za chakula katika Torati. Vitu ambavyo vingetengeneza, au ni wanyama gani wangeweza kula, ni wanyama gani wangeweza kutokula, ungeuaje mnyama, kuna njia fulani za kufanya hivyo kulingana na Torati. Ni wazi kwamba jumba la kifalme la Babeli lisingejali mambo hayo, kwa hivyo hilo lingekuwa unajisi.

Lakini tatizo lililopo ni kwamba Danieli aliona nyama na divai kuwa vinajisi. Kwa nini divai ingekuwa inajisi? Hakuna chochote katika Torati kuhusu kwa nini divai ingekuwa inajisi. Wanyama hawaonekani kuwa ndio kiini cha tatizo.

Kwa hivyo labda alikataa kwa sababu nyama na divai kutoka jumba la mfalme vilikuwa vyakula vya sherehe. Na kwa hivyo, kama Danieli angejipusha navyo, angekuwa akionyesha maombolezo ambayo angekuwa nayo, ikihusishwa na kuwa uhamishoni. Haifai kwa mtu aliye uhamishoni kusherehekea au kula vyakula vya sherehe.

Na pia ni aina ya chakula kinachofaa kwa watu mashuhuri, na Daniel anaomba chakula cha wakulima, kwa kweli, mboga. Hilo linaweza kuwa kweli, lakini halisemi kwa nini kinachafua. Linasema tu kwamba labda hangetaka kukila kwa sababu kilikuwa chakula cha sherehe, lakini hilo si kuchafua.

Kuna chaguzi zingine kadhaa hapa. Mwishowe, napenda suluhisho la Tremper Longman. Tremper anafikiri kwamba kwa kukataa chakula, au kwa kudhibiti chakula walichokula, vijana wa Kiebrania walikuwa wakifanya uamuzi kuhusu ni nani alikuwa akiwalisha.

Kwa hivyo, ikiwa wanalishwa na vyakula vitamu, vyakula vyenye afya vya meza ya mfalme, na vyakula bora vya meza ya mfalme, mara tatu kwa siku, wana ukumbusho huu kwamba wanamtegemea mfalme. Yeye ndiye anayewalisha. Kwa kukataa hilo na kuchagua mboga, ambazo siku hiyo zisingechukuliwa kuwa lishe bora, wanakumbushwa kila wakati kengele ya chakula cha jioni inapolia kwamba Mungu ndiye anayewalisha.

Hawali vyakula vitamu vya mfalme. Wanakula mboga tu. Sasa tena, hii haelezi asili yake ya uchafuzi.

Chochote kilichowachochea kukataa chakula, suala kubwa zaidi ni la kitheolojia. Sawa? Linahusu malezi ya kimungu dhidi ya malezi ya kibinadamu. Vijana hawa

wanategemea nini, au wanategemea nani kwa riziki? Nani atawategemeza? Nataka tu kuweka tahadhari kidogo hapa.

Huu si mpango wa lishe. Huu si Biblia inayotuambia jinsi tunavyopaswa kula. Na mboga ni zenye afya zaidi.

Nakubaliana na hilo. Nadhani labda walifanya chaguo zuri kwa njia fulani. Lakini hii si Biblia inayotuambia kwamba tunahitaji kufuata lishe ya Danieli.

Simulizi la Biblia linaelezea mambo. Linaelezea hadithi kwa ajili yetu. Hii inaelezea jambo ambalo Danieli alitufanyia.

Sio kuagiza tunachopaswa kufanya. Kwa hivyo, ukitaka kula mboga zaidi, daktari wako atafurahi. Utakuwa na furaha.

Mboga zaidi ni bora kwako wakati mwingine. Lakini si kwa sababu kitabu cha Danieli kinakuambia. Tutaweka kando hilo sasa.

Sawa. Kwa hivyo, swali sio labda kwa nini walikataa. Tunajua walikataa kwa sababu ilikuwa inachafua.

Hatujui hasa kwa nini ilikuwa inachafua. Swali ni, ni nani? Wanategemea nani kwa riziki yao? Sawa.

Mstari wa 9. Kwa hivyo hapa tunamwona Danieli akiingiliana na maafisa wa mfalme. Na kwa hivyo, anamwomba mkuu wa matowashi ruhusa ya kutofanya hivi, kutokula hiki. Na kisha inasema, na Mungu akampa Danieli kibali na huruma machoni pa mkuu wa matowashi.

Kwa hivyo, jambo linalofuata ninalotarajia kusoma ni kwamba, alimwambia Danieli, sawa, nitaheshimu ombi lako. Sivyo? Danieli anatoa ombi. Andiko linasema Mungu alimpa kibali kwa afisa huyo.

Afisa anapaswa kusema sawa. Sio hivyo. Mungu alimpa Danieli kibali, na mkuu wa matowashi akasema, Ninaogopa mfalme.

Siwezi kufanya hivyo. Kwa hivyo ingawa Mungu alimpa Danieli kibali kwa towashi huyu, hakutimiza ombi la Danieli. Inavutia kidogo.

Pia ni mara ya pili katika sura hiyo ambapo Mungu alitoa kitu. Kwanza, alimtia mfalme wake mkononi mwa Nebukadneza. Sasa, anampa Danieli kibali na huruma machoni pa afisa aliye juu yao.

Mungu ana udhibiti wa mambo makubwa na madogo. Mungu wa kwanza alitoa ni historia ya dunia, sivyo? Huu ni utawala wa Nebukadreza, kuanguka kwa Yerusalemu. Mungu aliuweka huo mkononi mwa Nebukadreza.

Wakati huu, Mungu alimpa Danieli kibali kwa maafisa wake. Inawezekana kwamba mtumishi alijua kwamba kile ambacho Danieli alikuwa akiomba kingeweza kufasiriwa kama uhaini. Na kwa hivyo kibali hicho alichokuwa nacho kwa Danieli kilimaanisha kwamba alikiacha tu.

Hakuweza kutimiza ombi lake, lakini hakumuadhibu pia. Kwa hivyo, Danieli, Danieli anafanya nini? Naam, anatenda kwa busara. Hekima ni kutafuta njia sahihi ya kufanya jambo sahihi.

Na kwa hivyo, Danieli anajua jambo sahihi. Hawezi kula chakula hicho. Lazima atafute njia ya kufanya hivyo.

Kwa hivyo, anamkaribia afisa mwingine, ambaye ndiye aliyewasimamia moja kwa moja, na anasema, Wajaribu watumishi wako kwa siku 10. Tupe mboga tule na maji tunywe. Kwa hivyo sasa anatupa siku 10 tu.

Nipe siku 10. Huyu ni afisa tofauti, labda afisa mdogo zaidi. Labda ni muda wa kutosha tu kwamba kutakuwa na tofauti fulani ikiwa mboga hazingefanya kazi hiyo, lakini sio muda mrefu sana kiasi kwamba labda zitaamsha tuhuma za watu wengine.

Na afisa huyu anafanya nini? Aliwasikiliza, akawajaribu kwa siku 10. Haisemi kwamba Mungu alimpa kibali. Inasema tu kwamba jamaa huyo alimsikiliza.

Haituambii ni kwa nini. Nimesikia watoa maoni, na mimi ni mmoja wao, najiuliza kama labda kwa kubadilishana sehemu hizo nne za nyama na divai nzuri kutoka mezani mwa mfalme na mboga, afisa huyo alipata nafasi ya kuchukua milo hiyo nyumbani. Labda.

Kwa hivyo, alipata malipo kidogo kutoka kwayo. Labda. Haimo katika maandishi.

Ni kufikiria tu. Lakini Danieli anapitia hali hiyo. Ameazimia kutokula chakula cha mfalme.

Kwanza anakataliwa. Anajaribu mbinu nyingine na mtu mwingine. Anafanikiwa kufanya yaliyo sawa, na anayafanya kwa njia ya busara na busara, na Daniel anaheshimiwa.

Yeye si mchokozi. Yeye si mchokozi. Yeye ni mwenye busara.

Kwa hivyo, bila shaka, matokeo ya hili ni kwamba Danieli na marafiki zake, mwishoni mwa jaribio hili la siku 10, walitoka vizuri zaidi mara 10, ambayo labda ni msembo mzuri, kwa sababu ungeupimaje hilo? Wao ni bora zaidi kuliko mtu mwingine yeyote na vijana wengine wote. Kwa hivyo hiyo inatupeleka kwenye mstari wa 17, na hapa tunapata tukio la tatu la Mungu. Kwa hivyo kuhusu vijana hawa wanne, Mungu aliwapa ujifunzaji na ujuzi katika fasihi na hekima yote.

Mungu anahusika katika maisha yao uhamishoni. Alihusika katika tukio kubwa lililowafikisha huko. Alihusika wakati Danieli alipokuwa akijaribu kuelekea njia yake ya kufanya jambo sahihi, na sasa anahusika katika kuwapa ujuzi na uwezo maalum wa kustawi katika mazingira haya ya kigeni.

Tunaambiwa kwamba Danieli alikuwa na ufahamu, maono na ndoto, na hilo litatuandaa kwa sura kadhaa zijazo. Nini kinatokea katika sura ya 2? King ana maono. Hajui maana yake.

Danieli anaelewa, na tunapofika 7, jambo ambalo kwa kweli linavutia sana, Danieli ana maono mengi ambayo hayaelewi, lakini bado hatujafikia 7. Kwa hivyo, wanasimama mbele ya mfalme. Wanaingia katika utumishi wa mfalme, nao ni watumishi waaminifu, na mfalme anawaona kuwa bora kuliko kila mtu mwingine, bora kuliko watumishi wake wengine wote.

Kwa hivyo, tuna mfumo huu wa sura za masimulizi. Mwaka wa tatu wa Yehoyakimu, yuko pale, na Danieli yuko pale hadi mwaka wa kwanza wa Koreshi, akihudumu katika ua wa mfalme. Sura hii ya kwanza ni utangulizi wa kitabu kizima.

Tunakutana na wahusika. Tunapata muktadha wa matukio yote. Tunaweza kuchagua baadhi ya mada muhimu, na tuna maswali kadhaa.

Kwa hivyo, sura hii na kitabu hiki vitajibu maswali mengi muhimu kwa watu walio uhamishoni na walioishi nje ya nchi. Vipi, kwa watu hawa ambao wamepoteza nchi yao ya asili, wamepoteza hekalu lao, wamepoteza mfalme wao, inaonekana kwamba mungu wao amepoteza, wanaweza kuwa wanajiuliza, tunaaminije katika mungu anayeachilia Yerusalemu kuanguka? Tunafanya nini uhamishoni? Mungu wetu alipotezaje? Naam, Danieli 1 inasema mungu wako hakupoteza. Mungu wako alikugeuza.

Haisemi ni kwa nini. Lazima usubiri hadi sura ya 9 kwa hilo, lakini nini kitatokea kwa vijana wetu wanaofundishwa katika mtindo huu wa maisha wa kigeni? Naam, Mungu huwapa mafanikio. Sasa, hiyo si ahadi ambayo itatokea, lakini hii ilitumika kama kitia moyo kwamba, sawa, walihamishwa kutoka nchi yao, lakini Mungu anawalinda.

Mungu anawapa kibali. Je, wanaweza kuepuka unajisi na kuwaridhisha mabwana zao? Inaonekana, wanaweza. Mungu anafanyaje kazi? Mungu atashindaje? Kwa nini

Mungu hujiacha aonekane mbaya wakati mwingine? Tunawezaje kuishi uhamishoni? Kuna aina zote za mawazo makubwa yanayotupwa kwetu katika sura hii ya ufunguzi na maswali ambayo sehemu nyingine ya kitabu itaingiliana nayo.

Baadhi yao, itajibu. Baadhi yao, itaacha swali hapo ili tuendelee kufikiria, lakini mada kuu, tuna ukuu wa Mungu. Mungu alitoa.

Mungu alitoa. Mungu alitoa. Huu ni mkono wa Mungu unaofanya kazi katika historia, historia kubwa, na maisha ya watu, maisha ya watu wadogo tu.

Hilo linanitia moyo sana. Mungu anafanya kazi katika habari kuu, na Mungu anafanya kazi katika maisha yangu madogo. Mungu ndiye nguvu inayoongoza katika matukio yote, na tuna mada hii ya Mungu mdogo dhidi ya Mungu mkubwa.

Hii ni miungu ya Babeli, miungu ya taifa lenye nguvu zaidi duniani dhidi ya Mungu wa Israeli, ambaye anaonekana kupotea, lakini tuna Mfalme mdogo wa K dhidi ya Mfalme mkuu wa K. Tuna watumishi waaminifu wanaostawi uhamishoni. Kwa njia nyingi, kitabu cha Danieli kinacheza na wazo la imani na utamaduni.

Tunawezaje kuishi kwa uaminifu kwa Mungu katika utamaduni unaompinga Mungu? Inajibu swali katika sura hii ya kwanza, angalau, kwa kusema Mungu yupo. Mungu anatenda kazi. Mungu anahusika.

Uongozi wa Mungu unafanya kazi, hata uhamishoni. Mgogoro huu ni kati ya nani hasa? Je, ni kati ya Danieli na mabwana zake? Je, ni kati ya Yehoyakimu na Nebukadneza? Hapana. Huu ni kati ya Mungu na miungu midogo ya G.

Kitabu cha Danieli sura ya kwanza kinatuambia ni nani tayari ameshinda hilo, enzi kuu ya Mungu. Mungu alimpa Nebukadneza vitu hivi vyote. Tutarudi kwenye sura ya pili katika hotuba yetu inayofuata.

Huyu ni Dkt. Wendy Widder katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Danieli. Hii ni kipindi cha 4, Danieli 1.